

دین و زندگی ۲

مرجعیت و ولایت فقیه ۲/

مرجع تقلید

شرایط مرجع تقلید

1- باتقوا باشد.

تقوا یک حالت و قدرت روحی است که مانع رفتن انسان به سوی گناه می شود و مانند حافظ و نگهدارنده از گناه عمل می کند.

2- عادل باشد.

عدالت، مراتب دارد. عدالت پیامبر و امام به معنای دوری از هرگونه ظلم است. عدالت فقیه باید آن قدر باشد که به ندرت از وی گناهی سربرزند.

عدالت یک فرد عادی باید به اندازه ای باشد که مردم به وی اعتماد کنند و به دروغگویی و گناه مشهور نباشد.

3- زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز، به دست آورد.

4 - اعلم باشد؛ یعنی از میان فقها از همه عالمتر باشد.

راه های شناخت مرجع تقلید

دین و زندگی ۲

1- پرسش از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند.

2- شهرت یکی از فقیهان در میان اهل علم آنچنان که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.

احکام: تکلیف کسی که به سن تکلیف رسیده است اما مرجع تقلید خود را انتخاب نکرده است:

1- اگر بی توجه به اصل موضوع باشد □ سرپیچی از احکام الهی □ عدم رستگاری و امکان ارتکاب خطاها و گناهان

2- عالم به موضوع ولی بدون انتخاب مرجع تقلید □ انجام وظایف به گونه ای که مطمئن باشد کارهای خود را مطابق با دستورات الهی انجام می دهد (عمل به احتیاط) □ شرایط سختی که کمتر کسی می تواند این وضع را ادامه دهد.

اگر عده ای از مجتهدان عملی را حرام می دانند و عده ای دیگر آن را حرام نمی دانند □ آن عمل را انجام ندهد.

اگر عده ای از مجتهدان عملی را واجب می دانند و برخی مستحب □ آن را حتماً انجام دهد

دین و زندگی ۲

3- تنها راه ممکن: شخص، خود در احکام اسلامی متخصص باشد یا از متخصص در احکام بپرسد و از وی تقلید کند.

ولّی فقیه

شرایط ولّی فقیه

1- مشروعیت: برخورداری از شرایط یکه دین به او اجازه رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت، پیروی از دستورات وی حرام است.

1- باتقوا باشد

2- عادل باشد.

3- زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

4- مدیر و مدبّر باشد و بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.

5- شجاعت و قدرت روحی داشته باشد.

یعنی بدون ترس و واهمه در برابر زیاده خواهی دشمنان بایستد. در اجرای احکام دین از کسی نترسد و با قدرت، در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند.

2- مقبولیت: پذیرفته شده از جانب مردم باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد.

دین و زندگی ۲

نتیجه: پس تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر دو پایه «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است.

چگونگی انتخاب ولی فقیه

ولی فقیه، بیان کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است. انتخاب وی نمی تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد؛

یعنی نمی شود که هرکس به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند؛

دلیل: اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان پذیر است؛

در غیر این صورت هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی

نتیجه: ضرورت اقدام دسته جمعی انتخاب مردم و برگزیدن فقیهی که دارای شرایط رهبری است.

نحوه انتخاب در کشور ما

1- به صورت مستقیم: پذیرش رهبری امام خمینی (ره) در زمان انقلاب اسلامی و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی های سراسری.

2- به صورت غیر مستقیم: انتخاب حضرت آیت الله خامنه ای (سایه اش مستدام) پس از رحلت امام خمینی (ره)

1- انتخاب نمایندگان خبره توسط مردم 2- انتخاب رهبر توسط خبرگان

دین و زندگی ۲

مدّت رهبری: ولیّ فقیه مادامی که شرایط ذکر شده را داشته باشد رهبر جامعه است.

تشخیص این امر نیز بر عهده مجلس خبرگان است.

